

Економічні науки

УДК 338.5

Кроп Павло Борисович

кандидат економічних наук,
доцент кафедри адміністративного менеджменту та ЗЕД

факультету аграрного менеджменту

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

Тищенко Олександр Миколайович

Студент

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

Кроп Павел Борисович

кандидат економічних наук,
доцент кафедри адміністративного менеджменту і ВЭД

факультета аграрного менеджменту

Национальный университет биоресурсов и

природопользования Украины

Тищенко Александр Николаевич

студент

Национальный университет биоресурсов и

природопользования Украины

Crop Paul

PhD, assistant professor of administrative management and

FEA Faculty of Agricultural Management

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

Tischenko Alexander

Student

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

РОЛЬ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

РОЛЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА В ЭКОНОМИКЕ УКРАИНЫ

ROLE OF AGRICULTURE IN THE ECONOMY UKRAINE

Анотація. Досліджено питання ролі сільського господарства в економіці України..

Ключові слова: економіка, сільське господарство, Україна.

Аннотация. Исследован вопрос роли сельского хозяйства в экономике Украины.

Ключевые слова: экономика, сельское хозяйство, Украина.

Summary: The question of the role of agriculture in the economy of Ukraine.

Key words: economy, agriculture, Ukraine.

У кожній державі, в будь-якому суспільстві сільське господарство є життєво необхідною галуззю народного господарства, оскільки зачіпає інтереси буквально кожної людини. Адже нині понад 80 % фонду споживання формується за рахунок продукції сільського господарства. Тому виробництво її є найпершою умовою існування людства [1].

Характерною рисою початку ХХІ ст. для аграрного сектору економіки України та національного агропродовольчого ринку є їх розвиток під впливом інтенсифікації в процесі міжнародної економічної інтеграції. У 2008 р. Україна стала членом СОТ, у 2012 р. було парафоровано текст Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, включаючи поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі, і майже одночасно відбулася ратифікація Договору про зону вільної торгівлі в рамках Співдружності незалежних держав, який набув чинності з вересня 2012 р. Стрімке зростання мережі регіональних торговельних угод стало характерною рисою процесів лібералізації міжнародної торгівлі. Регіональні інтеграційні об'єднання формуються навколо нових центрів інтеграції, які

мають більший масштаб і рівень розвитку економіки та політичний вплив, тому при укладанні двосторонніх угод зменш розвиненими економіками виникає асиметричність у домовленостях на користь інтеграційних центрів[2].

Зовнішня торгівля України — діяльність суб'єктів господарської діяльності України та інших держав, яка має місце як на території України, так і за її межами і яка зводиться до посередництва між виробниками і споживачами по здійсненню угод купівлі-продажу товарів або послуг. Зовнішня торгівля України поділяється на експортну (вивізну) — рух товарів або послуг від українського виробника до іноземних споживачів, та імпорتنу (ввізну) — рух товарів/послуг від іноземного виробника до українських споживачів. Зовнішня торгівля складається з торгівлі товарами та послугами, в даній роботі ми детальніше розглянемо саме динаміку зовнішньої торгівлі послугами України.

Рис. 1. Динаміка зовнішньої торгівлі товарами за 1996-2015 рік

Джерело:[3].

Проаналізувавши дані рисунка 1 ми бачимо, що в період з 1996-2008 рр. обсяги експорту та імпорту товарів зростали, світова економічна криза 2007-2010 рр. вплинула на динаміку географічної й товарної структури зовнішньої торгівлі України. Вітчизняні товаровиробники почали інтенсивніше опановувати ринки Близького Сходу, Китаю, Індії, Єгипту. В українському експорті зменшилася частка сировинних матеріалів, зростає частка машинно-технічної продукції, збільшилися відносні показники імпорту нафти і природного газу. Конфлікт на сході та геополітична напруга, що посилюються, суттєво вплинули на економіку та суспільство. Як наслідок, спричинили поглиблення рецесії економіки та спад показників зовнішньої торгівлі [4].

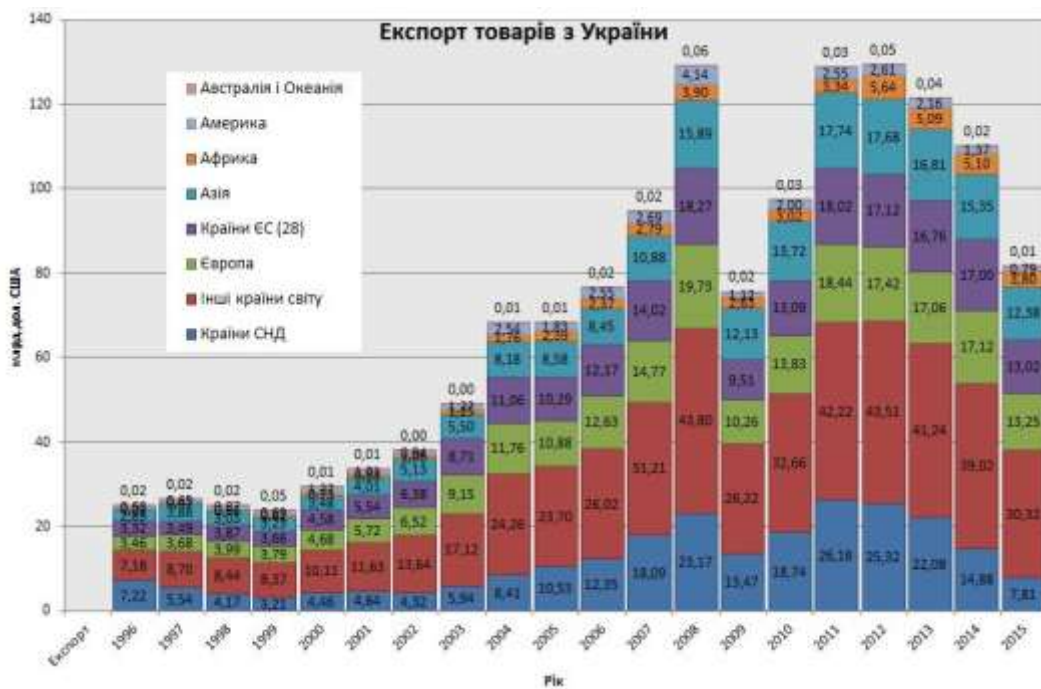

Рис. 2. Динаміка експорту товарів з України за 1996-2015 роки за регіонами світу. Джерело: [5].

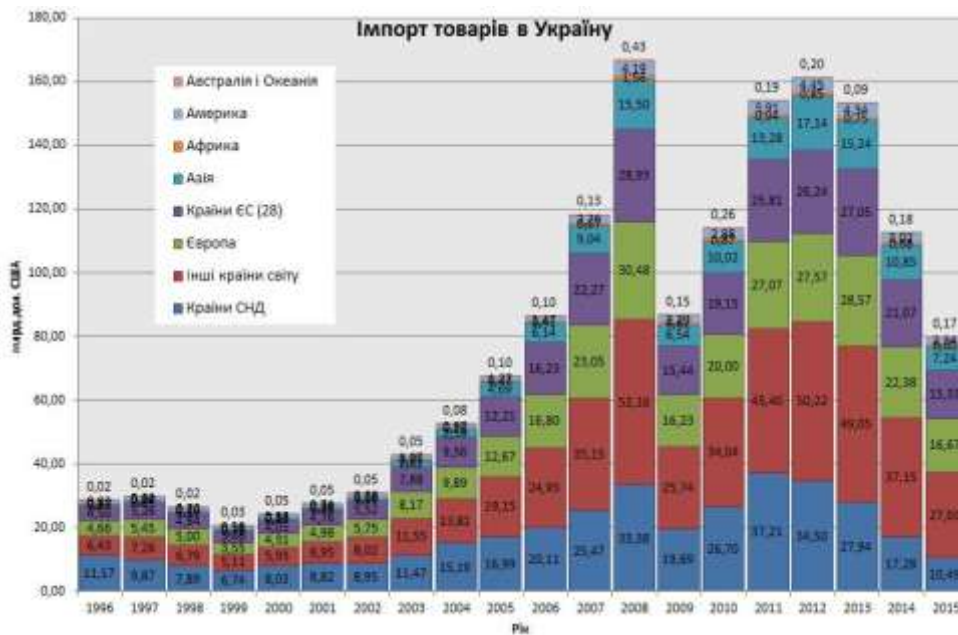

Рис. 3. Динаміка імпорту товарів з України за 1996-2015 роки за регіонами світу. Джерело: [5].

При розгляді регіональної структури торгівлі України: можна виділити такі ознаки:

1. Україна проводить зовнішньоторговельні операції майже з 160 країнами.
2. Усі регіони України беруть участь у експорті-імпорті товарів, при цьому найбільша питома вага до початку подій на сході припадала на Дніпропетровську, Донецьку, Київську області.
3. Серед країн світу найголовнішими зовнішньоторговельними партнерами є Країни СНД, ЄС, США.
4. Після початку воєнних дій на сході України експорт товарів в країни СНД знизився на 17,71 млрд. дол. США, а імпорт на 24,01 млрд. дол. США [6].

Не всі галузі господарства дають однаковий економічний ефект, тому варто розглянути структуру експорту товарної продукції за 2016 рік.

Структура експорту товарної продукції за 2016 рік

Рис. 4. Структура експорту товарної продукції за 2016 рік. Джерело: [7].

Основні ознаки товарної структури зовнішньої торгівлі України:

- 1) товарна структура зовнішньої торгівлі України охоплює понад 20 номенклатурних груп, серед яких домінують: Продовольчі товари та сировина для їх виробництва (42%), чорні та кольорові метали та вироби з них (23%),
- 2) в експорті до країн СНД з України домінують продовольчі, сировинні товари, текстиль, продукція машинобудування.
- 3) в українському експорті до ЄС домінують сировина й продовольство: чорні та кольорові метали, добрива, бавовна та волокно, масло й жири, хімічна продукція. З ЄС Україна імпортує продовольчі товари, машини та обладнання;
- 4) у структурі експорту з України до США зростає частка чавуну і скорочується частка сталі; експортуються нафта і нафтопродукти, бітумні суміші, озокерит. Український імпорт із США

характеризується домінуванням ядерних реакторів, котлів, обладнання, їхніх складових та продовольчих товарів.

Сільське господарство України є одним з головних джерел експорту. Цьому сприяють і великі масштаби сільськогосподарського землекористування і родючі землі. У поєднанні з працьовитістю українського народу це виводить Україну на одне з провідних місць за аграрним потенціалом. Таким чином, сільське господарство є галуззю, що відіграє винятково важливу роль у процесі входження України у світовий ринок [8].

На даний момент не дивлячись на економічні проблеми і політичну нестабільність в країні, сільське господарство України продовжує закріплювати свої позиції на світовому ринку продовольства. Зростає експортна виручка сільгоспвиробників. За даними Міністерства аграрної політики Україна в 2016 році зайняла перше місце в світі по експорту соняшникової олії, четверте – зерна кукурудзи, шосте – пшениці.

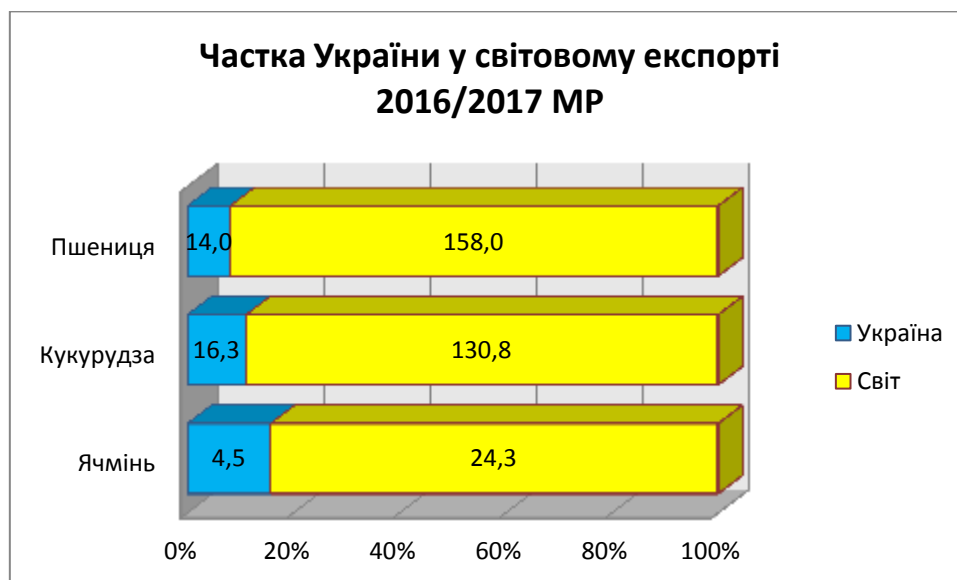

Рис 5. Частка України в світовому експорті 2016/2017 МР. Джерело: [9].

З даного рисунку ми бачимо що у 2016/2017 МР Український експорт пшениці складе 9% від світового, кукурудзи – 12%, ячменю – 19%.

Література:

1. Дудар В. Основні тенденції розвитку агропродовольчого ринку України у зовнішньоекономічній діяльності/ Дудар В.// Вісник ТНЕУ № 1, 2014 р. – С. 81-90.
2. Як неоголошена війна впливає на економіку України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.radiosvoboda.org>
3. Зовнішня торгівля України [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://uk.wikipedia.org>
4. Особливості сільського господарства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua>
5. Динаміка експорту України у 2015 році [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://knteu.kiev.ua>
6. Зовнішня торгівля України: географічна і товарна структура [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pidruchniki.com>
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
8. Моніторинг біржового ринку (журнал) №2 (33), лютий 2015.
9. Офіційний сайт міністерства сільського господарства США [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу <http://www.usda.ru>